
Resurscentra för kvinnor 2011–2012

Riktlinjer



© Tillväxtverket

Stockholm, februari 2011

Produktion: Ordförandet AB

Kom 0196

Har du frågor om denna publikation, kontakta:

Monika Kväl. Telefon, växel 08-681 91 00

Innehåll

Programmets syfte	3
Ansökan om verksamhetsbidrag	4
Programmets insatsområden	5
Insatsområde 1: Entreprenörskap och innovativa miljöer	5
Insatsområde 2: Kompetensförsörjning och ökat arbetskraftsutbud	6
Insatsområde 3: Tillgänglighet	7
Insatsområde 4: Strategiskt gränsöverskridande samarbete	8
Insatsområde 5: Landsbygdsutveckling	9
Kriterier	11
Efter avslutad programperiod	12

Programmets syfte

Regeringen har uppdragit till Tillväxtverket att fördela verksamhetsbidrag till resurscentra för kvinnor med högst 36 miljoner kronor för respektive år 2010, 2011 samt 2012. Med verksamhetsbidrag avses bidrag till verksamhetsinriktade insatser, projekt, personal, lokaler och administration samt samverkan mellan resurscentra.

Målet med fördelning av verksamhetsbidrag till resurscentra för kvinnor är att bidra till jämställdhet i det regionala tillväxtarbetet genom att synliggöra kvinnors villkor och öka kvinnors inflytande inom ett eller flera insatsområden. Arbetet hos resurscentra ska vara kunskapsdrivet och strategiskt inriktat samt ske inom ramen för något av följande fem insatsområden:

- Entreprenörskap och innovativa miljöer
- Kompetensförsörjning och ökat arbetskraftsutbud
- Tillgänglighet
- Strategiskt gränsöverskridande samarbete
- Landsbygdsutveckling

Övergripande bör resurscentra fokusera på tre olika arbetssätt. Dessa är att:

- Kritiskt granska och synliggöra de befintliga strukturer som begränsar kvinnors inflytande och delaktighet samt försämrar kvinnors förutsättningar inom ramen för de fem insatsområdena.
- Genom samverkan, dialog och spridningsaktiviteter bidra till ökad kunskap om det förändringsarbete som krävs för att förbättra kvinnors förutsättningar samt öka kvinnors inflytande och delaktighet i det regionala tillväxtarbetet.
- Genomföra verksamhet som bidrar till att öka kvinnors inflytande och delaktighet samt förbättra kvinnors förutsättningar inom något eller några insatsområden.

Dessa arbetssätt kan med fördel kombineras och ska inte ses som åtskilda från varandra, utan snarare som kompletterande och ömsesidigt förstärkande.

Ansökan om verksamhetsbidrag

Resurscentras verksamhet ska utformas utifrån regionala behov och problem samtidigt som den bidrar till att uppnå programmets syfte och mål inom något av de fem insatsområdena. I ansökan om verksamhetsbidrag ska det framgå vilka aktörer som är centrala samarbetspartner och målgrupper för resurscentras arbete. Resurscentra ska bjuda in och sprida sina resultat till länets relevanta aktörer inom valda insatsområden. Verksamheten ska vara öppen för alla kvinnor i dess geografiska område. Verksamheten kan inriktas mot specifika grupper av kvinnor men inga kvinnor får utestängas från resurscentraverksamheten.

I ansökan ska resurscentra beskriva hur resurscentraverksamheten avgränsas mot organisationens ordinarie verksamhet om sökande bedriver annan verksamhet än resurscentra för kvinnor. Medel som finansierar resurscentra för kvinnor får inte användas till organisationens ordinarie arbete eller ordinarie jämställdhetsarbete.

I ansökan om verksamhetsbidrag ska resurscentra beskriva den planerade verksamheten inom det valda insatsområdet samt hur verksamheten bidrar till jämställdhet i det regionala tillväxtarbetet genom att synliggöra kvinnors villkor och öka kvinnors inflytande. I detta ingår att lämna en genusbaserad analys av den problembild inom insatsområdet som resurscentra verkar samt redogöra för hur verksamhetens syfte och mål bidrar till att uppfylla programmets syfte och mål. Det ska även finnas en beskrivning om hur aktiviteter hänger samman med verksamhetens identifierade problembild och mål samt hur resurscentra avser att följa upp sin verksamhet.

Programmets insatsområden

Tillväxtverket har gjort en kort beskrivning av de insatsområden som resurscentras verksamhet ska bedrivas inom, samt formulerat ett syfte för varje insatsområde. Tillväxtverket har även formulerat ett antal mål för varje insatsområde och beskrivit vilka slags verksamheter som verket kommer att prioritera i beviljandet av verksamhetsbidrag till resurscentra.

Insatsområde 1: Entreprenörskap och innovativa miljöer

Syftet är att bidra till jämställdhet genom att synliggöra villkoren för kvinnor och öka kvinnors inflytande inom insatsområdet *Entreprenörskap och innovativa miljöer* i regionen.

Inom insatsområdet *Entreprenörskap och innovativa miljöer* ligger fokus på att synliggöra kvinnors villkor, för att förbättra kvinnors förutsättningar alternativt öka kvinnors inflytande och delaktighet utifrån insatsområdets centrala begrepp, såsom kluster, innovativa miljöer, triple helix, entreprenörskap och tillväxt. Givet de tre arbets sätt som presenterats ovan kan fokus exempelvis ligga på att synliggöra villkoren för kvinnor som innovatörer och entreprenörer. Att synliggöra kvinnors villkor inom de branscher som utpekats som tillväxtbranscher samt branscher som anses ingå i innovativa miljöer och potentiella kluster. Med hjälp av den kunskap och analys av problem-bilden som är relevant för resurscentras verksamhet inom insatsområdet arbetar resurscentra för att öka kvinnors inflytande och delaktighet inom insatsområdet. Centralt för programmet inom insatsområdet *entreprenörskap och innovativa miljöer* är att resurscentra arbetar strategiskt på en strukturell nivå där insatserna inte riktar sig till enskilda företag eller företagerskor.

Tillväxtverkets mål inom insatsområdet

Tillväxtverkets mål för insatsområdet *Entreprenörskap och innovativa miljöer* är att:

- 1.1 Inom de regionala prioriteringarna synliggöra kvinnors villkor och öka kvinnors inflytande.
- 1.2 Innovativa miljöer och kluster utvecklas eller förändras utifrån kvinnors kompetenser, erfarenheter och intressen.
- 1.3 Möjligheterna för kvinnor att verka och utvecklas som innovatörer och entreprenörer förbättras.

Prioriterad verksamhet

Nedan följer en rad exempel på prioriterade verksamhet inom insatsområdet.

- Verksamhet som bidrar till jämställdhet genom att synliggöra kvinnors villkor och öka kvinnors inflytande inom insatsområdets centrala begrepp.

- Verksamhet som syftar till att sprida kunskap om hur det arbete som sker inom insatsområdet kan utvecklas för att inflytande och delaktighet för olika grupper av kvinnor ska öka.
- Verksamhet som bidrar till att förbättra kvinnors förutsättningar och öka kvinnors delaktighet och inflytande inom insatsområdet.

Insatsområde 2: Kompetensförsörjning och ökat arbetskraftsutbud

Syftet är att bidra till jämställdhet genom att synliggöra villkoren för kvinnor och öka kvinnors inflytande inom insatsområdet *Kompetensförsörjning och ökat arbetskraftsutbud* i regionen.

Inom insatsområdet *Kompetensförsörjning och ökat arbetskraftsutbud* ligger fokus på att synliggöra kvinnors villkor, för att förbättra kvinnors förutsättningar alternativt öka kvinnors inflytande och delaktighet på arbetsmarknaden och inom utbildningsväsendet. Arbeta inom detta insatsområde kan även inkludera insatser som ökar möjligheterna till karriärutveckling för kvinnor eller förbättrar möjligheterna för kvinnor att omskola sig eller vidareutbilda sig för att få arbete inom ett mansdominerat yrke. Det kan även inkludera skapandet av mötesplatser för kvinnor som av olika anledningar står långt ifrån arbetsmarknaden. I vissa regioner minskar arbetskraftsutbudet till följd av en skev befolkningsminskning där kvinnor väljer att flytta medan män stannar kvar. Resurscentra som arbetar för att bryta trenden och förbättra kvinnors villkor och förutsättningar i regionen, med avsikten att de ska välja att stanna kvar, flytta in eller flytta tillbaka är ytterligare ett exempel på verksamhet som kan inrymmas inom detta insatsområde.

Centralt för insatsområdet är att arbetet sker på en strukturell nivå, att det genererar kunskap om kvinnors villkor på arbetsmarknaden och inom utbildningsväsendet och att resurscentra arbetar aktivt med att sprida denna kunskap. Avsikten med arbetet är att förbättra kvinnors villkor och öka kvinnors inflytande på området.

Tillväxtverkets mål inom insatsområdet

Tillväxtverkets mål för insatsområdet *Kompetensförsörjning och ökat arbetskraftsutbud* är att:

- 2.1 Inom de regionala prioriteringarna synliggöra kvinnors villkor och öka kvinnors inflytande.
- 2.2 Nya möjligheter till kompetens- och karriärutveckling för kvinnor skapas.
- 2.3 Arbetskraftens rörlighet mellan kvinnodominerade och mansdominerade sektorer ökar.

Prioriterad verksamhet

Nedan följer en rad exempel på prioriterade verksamhet inom insatsområdet.

- Verksamhet som bidrar till att öka medvetenheten och kunskapen om olika grupper av kvinnors behov och intressen när det gäller kompetensförsörjning och delaktighet på arbetsmarknaden.
- Verksamhet som bidrar till att förbättra villkor och förutsättningar för olika grupper av kvinnor på den regionala arbetsmarknaden och inom utbildningsväsendet, samt öka kvinnors inflytande över dessa villkor.
- Verksamhet som bidrar till att nya möjligheter till kompetens- och karriärutveckling för kvinnor skapas.
- Verksamhet som bidrar till att arbetskraftens rörlighet mellan kvinnodominerade och mansdominerade sektorer ökar.

Insatsområde 3: Tillgänglighet

Syftet är att bidra till jämställdhet genom att synliggöra villkoren för kvinnor och öka kvinnors inflytande inom *Tillgänglighet* i regionen.

Inom insatsområdet *Tillgänglighet* ligger fokus på att regionens arbete med regionförstoring, infrastruktur och informations- och kommunikationsteknologi samt attraktivitet, boendemiljö och stadsbyggnad ska utformas utifrån och beakta olika grupper av kvinnors behov, erfarenheter och intressen.

Regionförstoring är ett centralt begrepp i den nationella strategin inom detta insatsområde. Eftersom mäns och kvinnors pendlingsmönster och val av transportslag skiljer sig åt är det viktigt att det finns en genusmedvetenhet i detta arbete. Regionförstoring förutsätter även att andra delar i regionens fysiska planering fungerar tillfredsställande och i detta arbete är begreppet *attraktivitet* centralt. Vad som anses attraktivt i den fysiska planeringen utgår ofta från mäns erfarenheter och behov. Därför är det viktigt att den fysiska planeringen även avspeglar kvinnors behov och erfarenheter. Centralt för programmet inom insatsområdet *tillgänglighet* är därför att resurscentras arbete problematiserar och vidgar bilden av vad som förbättrar regionens attraktivitet, arbetskraftens rörlighet och trafikflöde, samt arbetar för att öka möjligheterna för olika grupper av kvinnor att själva påverka området.

Tillväxtverkets mål inom insatsområdet

Tillväxtverkets mål för insatsområdet *Tillgänglighet* är att:

- 3.1 Inom de regionala prioriteringarna synliggöra kvinnors villkor och öka kvinnors inflytande.
- 3.2 Kvinnors inflytande ökar och kvinnors intressen av ökad tillgänglighet får genomslag i regionen.

Prioriterad verksamhet

Nedan följer en rad exempel på prioriterade verksamhet inom insatsområdet.

- Verksamhet som bidrar till att regionala planer och prioriteringar av infrastruktur, boendemiljö samt informations- och kommunikationsteknologiska lösningar utgår ifrån kvinnors behov, erfarenheter och intressen.
- Verksamhet som bidrar till att olika grupper av kvinnors inflytande inom insatsområdet tillgänglighet ökar och får genomslag i regionen.
- Verksamhet som bidrar till att öka medvetenheten och kunskapen om olika grupper av kvinnors behov, erfarenheter och intressen när det gäller tillgänglighet.
- Verksamhet som bidrar till att problematisera och nyansera begreppet attraktivitet i den fysiska planeringen utifrån kvinnors villkor.

Insatsområde 4: Strategiskt gränsöverskridande samarbete

Syftet är att bidra till jämställdhet genom att synliggöra villkoren för kvinnor och öka kvinnors inflytande inom *Strategiskt gränsöverskridande samarbete*.

Inom insatsområdet *Strategiskt gränsöverskridande samarbete* syftar programmet till att kvinnor och män ska ta lika stor del i offentliga och privata satsningar på strategiskt gränsöverskridande samarbete, över såväl nationella som regionala gränser. Detta kräver en medvetenhet om att kvinnor och män inte är homogena grupper och att det därmed finns olika intressen och behov.

Med hjälp av den kunskap och analys av problembilden som är relevant för resurscentras verksamhet inom insatsområdet arbetar resurscentra för att öka kvinnors inflytande och delaktighet inom insatsområdet. Resurscentra kan arbeta med att förbättra förutsättningar för och ge möjligheter till samarbete mellan kvinnor över nationella och regionala gränser, samt skapa samverkan och kunskapsutbyte med andra resurscentra över nationella och regionala gränser. Detta samarbete ska ha en tydlig koppling till det arbete som bedrivs inom något av de andra insatsområdena och nyttan av samarbetet för arbetet inom det andra insatsområdet ska vara otvetydig.

Tillväxtverkets mål inom insatsområdet

Tillväxtverkets mål för insatsområdet *Strategiskt gränsöverskridande samarbete* är att:

- 4.1 Inom de regionala prioriteringarna synliggöra kvinnors villkor och öka kvinnors inflytande.

- 4.2 Gränsöverskridande lösningar för viktiga samhällsfunktioner utgår från både kvinnors och mäns behov, erfarenheter och intressen.
- 4.3 Prioriteringar av och attityder till vilka företag och andra aktörer som genom strategiskt gränsöverskridande samarbete i störst utsträckning främjar regionens tillväxt och utveckling tar hänsyn till kvinnors villkor.
- 4.4 Samverkan och kunskapsutbyte över nationella och regionala gränser mellan resurscentra och organisationer som arbetar med liknande frågor ökar.

Prioriterad verksamhet

Nedan följer en rad exempel på prioriterade verksamhet inom insatsområdet.

- Verksamhet som bidrar till att öka medvetenheten och kunskapen om olika grupper av kvinnors behov och förutsättningar när det gäller gränsöverskridande samarbete.
- Verksamhet som bidrar till att öka delaktighet inom strategiskt gränsöverskridande samarbete för olika grupper av kvinnor.
- Verksamhet som bidrar till att regionala planer och prioriteringar av strategiskt gränsöverskridande samarbete utgår ifrån både kvinnors och mäns behov, erfarenheter och intressen.
- Verksamhet som bidrar till att gränsöverskridande lösningar för viktiga samhällsfunktioner utgår ifrån kvinnors behov, erfarenheter och intressen.
- Verksamhet som bidrar till att samverkan och kunskapsutbyte över nationella och regionala gränser mellan resurscentra och organisationer som arbetar med liknande frågor ökar.

Insatsområde 5: Landsbygdsutveckling

Syftet är att bidra till jämställdhet genom att synliggöra villkoren för kvinnor och öka kvinnors inflytande inom *Landsbygdsutveckling* i regionen.

Inom insatsområdet *Landsbygdsutveckling* kan resurscentras arbete syfta till att öka kvinnors inflytande och delaktighet i landsbygdens utveckling. Detta insatsområde har nära koppling till och kompletterar de övriga insatsområdena i programmet. Därmed kan resurscentra arbeta med exempelvis insatsområdet *Tillgänglighet* utifrån ett landsbygdsperspektiv. Verksamhet inom insatsområdet *Landsbygdsutveckling* kan exempelvis fokusera på att skapa engagemang hos kvinnor på landsbygden samt öka deras inflytande och delaktighet i prioriteringar som rör landsbygdens utveckling. Detta kan exempelvis ske genom att skapa mötesplatser för olika grupper av kvinnor och

stödja kvinnors nätverk på landsbygden. Inom insatsområdet analyserar resurscentra vilka målgrupper de har för sin verksamhet samt vilka aktörer som är centrala att arbeta med, alternativt att rikta åtgärder emot för att öka kvinnors inflytande och delaktighet inom landsbygdsutvecklingen.

Tillväxtverkets mål inom insatsområdet

Tillväxtverkets mål för insatsområdet *Landsbygdsutveckling* är att:

- 5.1 Inom de regionala prioriteringarna synliggöra kvinnors villkor och öka kvinnors inflytande.
- 5.2 Kvinnors organisering på landsbygden stärks. I denna organisering ska arbetet för landsbygdens utveckling vara centralt.
- 5.3 Resurscentras arbete inom övriga insatsområden sker utifrån ett landsbygdsperspektiv.

Prioriterad verksamhet

Nedan följer en rad exempel på prioriterade verksamhet inom insatsområdet.

- Verksamhet som bidrar till att öka medvetenheten och kunskapen om olika grupper av kvinnors behov, erfarenheter och intressen när det gäller landsbygdsutveckling.
- Verksamhet som bidrar att öka olika grupper av kvinnors inflytande och delaktighet i prioriteringar som rör landsbygdens utveckling.
- Verksamhet som bidrar till att regionala planer och prioriteringar i relation till landsbygdens utveckling utgår ifrån både kvinnors och mäns behov, erfarenheter och intressen.
- Verksamhet som bidrar till att kvinnors organisering och nätverkande på landsbygden stärks. I denna organisering ska arbetet för landsbygdens utveckling vara centralt.

Kriterier

Kriterierna för programmet är ett viktigt verktyg för att prioritera vilka resurscentra för kvinnor som beviljas verksamhetsbidrag. I Tillväxtverkets bedömning av hur väl kriterierna uppnås kommer stor vikt att läggas vid resurscentras förmåga att beskriva hur den planerade verksamheten inom valt insatsområde bidrar till jämställdhet i det regionala tillväxtarbetet genom att synliggöra kvinnors villkor och öka kvinnors inflytande. I detta ingår att lämna en genusbaserad analys av problembilden inom det insatsområde som resurscentra verkar samt redogöra för hur verksamhetens mål bidrar till att uppfylla programmets syfte. Det ska finnas en beskrivning om hur aktiviteter hänger samman med verksamhetens identifierade problembild och mål samt hur resurscentra avser att följa upp sin verksamhet. Resurscentra ska beskriva hur resurscentraverksamheten avgränsas mot organisationens ordinarie verksamhet om sökande bedriver annan verksamhet än resurscentra för kvinnor. Medel som finansierar resurscentra för kvinnor får inte användas till organisationens ordinarie arbete eller ordinarie jämställdhetsarbete.

Efter avslutad programperiod

Nedan följer en rad resultat som ska ha genereras under programperioden via resurscentras arbete.

- Samtliga resurscentra ska ha spridit sina resultat och analyser till sina målgrupper.
- Resurscentra ska genom sitt arbete ha bidragit till jämställdhet i det regionala tillväxtarbetet genom att synliggöra kvinnors villkor och öka kvinnors inflytande inom ett eller flera insatsområden.
- Resurscentra ska genom sitt arbete ha bidragit till ökat inflytande och delaktighet inom det regionala tillväxtarbetet för olika grupper av kvinnor.

Tillväxtverket
Tel 08-681 91 00
www.tillvaxtverket.se

**Tillväxtverket arbetar offensivt för
hållbar tillväxt i hela landet genom
att underlätta företagande.**